

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1951 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1951 bütçe yılı hesabı katî kanunu lâiyhası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/98, 1/49)

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1951 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/98)

T. C.

Divanı Muhasebat Reisliği
Sayı : 361448/1797

20 . XI . 1953

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1951 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz eylerim.

Divanı Muhasebat Reisi
Mümtaz Tarhan

MUTABAKAT BEYANNAMESİ

Teşkilâtı Esasiye ve Muhasebei Umumiye kanunları hükümlerine uyularak bir nüshası Ulaştırma Vekâletinden Divanı Muhasebata gönderilen Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1951 malî yılı hesabı katîsinin; Divanı Muhasebatça tetkik ve muhakeme edilmiş olan muhasip idare hesabiyle karşılaştırılmış ve bağlı cetvellerde yazılı meşruhat göz önünde bulundurulmak suretiyle hesabı katîde gösterilen rakamların kabule şayan bulunmuş olduğunu arz eyleriz.

19 . II . 1953

Divanı Muhasebat Reisi	D. : 1 Reisi	D. : 2 Reisi	D. : 3 Reisi	D. : 4 Reisi
<i>M. Tarhan</i>	<i>F. Eke</i>	<i>R. Bakuy</i>	<i>M. Gürün</i>	<i>F. Işık</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
<i>İ. Erenli</i>	<i>F. Özbudun</i>	<i>A. Âli Hemen</i>	<i>R. Ögel</i>	<i>K. Arıçay</i>
Âza	Âza	Âza	Âza V.	Âza V.
<i>A. Rakım Savcı</i>	<i>R. Uçkun</i>	<i>A. Rıza Toksöz</i>	<i>H. Tuğrul</i>	<i>N. Başakar</i>
	<i>T. Akgün</i>			
Müddeiumumi				
<i>E. Arkun</i>				

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1951 bütçe yılı hesabı katı kanun lâyihası (1/49)

T. C.

Başvekâlet

20 . IV . 1953

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 96, 6/1259

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1951 bütçe yılı hesabı katısı hakkında Ulaştırma Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 4 . IV . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe lâyihasıyla birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1951 malî yılı kesinhesap mizanı

1951 malî yılı içinde Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünde bütçe muamelâtından doğan gelir ve giderlere ait hesaplar ilgili cetvellerin sütunlarında gösterilmek üzere ilişik olarak sunulmuştur.

Bütçe geliri

Mukayesesi :

F.	M.	Gelirin çeşidi	Tahmin olunan	Tahsil olunan	Fazlası	Noksanı
1	1	Bilet geliri	4 170 000	5 093 004 51	923 004 51	
	2	Bagaj geliri	150 000	213 894 69	63 894 69	
2	—	Çeşitli gelir	230 000	1 034 640 38	804 640 38	
3		Hazineden yardım				
	1	Yatırımlar dışında kalan giderler için	2 928 431	2 448 431 00	00	480 000 00
	2	Yatırımlar için	3 400 000	3 400 000 00	00	00
4	—	Geçen yıldan devir olunan paralar	681 665	1 338 586 98	656 921 98	00
		Toplam	11 560 096	13 528 557 56	2 448 461 56	480 000 00

Yukarıda yazılı mukayeseli cetvele nazaran 1951 malî yılı geliri (2 448 461) lira (56) kuruş fazlalığa mukabil (480 000) lira noksan tahsilât yapılmış ve aradaki fazlalığın (1 968 461) lira (56) kuruş olduğu tahakkuk etmiş bulunmaktadır.

1. Fazlalık sebepleri :

a) (Bilet geliri) 1950 yılında yolcu nakliyatına ait ütilizasyon nispeti % 59/51 iken 1951 yılında bu nispet % 69/99 olarak yükselmiş ve bu suretle tahmine nazaran (923 004) lira (51) kuruş fazla tahsilât yapılmıştır.

b) (Bagaj geliri) bilet gelirinin yükselmesine mukabil yolcuların taşıdıkları eşya miktarı da o nispette fazlalığından tahmine nazaran (63 894) lira (69) kuruş fazla gelir elde edilmiştir.

2. Çeşitli gelir :

Bu tertibe giren gelirler 1952 yılı gelir bütçesinde de açıklandığı üzere yabancı memleketlerden gelen uçakların meydanlarımıza iniş ve kalkış ücreti olarak konma, konaklama namıyla alınan ücret ile gazete, posta nakliyesi, seyahatten vaz geçen yolculardan alınan tazminat, idareye ait binaların kira bedeli ve hususi olarak kiraya verilen uçaklar için alınan kira karşılığı ve ayrıca düşünülmeyen gelirler namıyla idare ambarlarında mevcut olup kullanılması mümkün olmıyan hurda eşyanın satış bedeli ve taahhüdünü yerine getirmiyen mütaahhitlere ait teminatlarının iradedilmesi gibi çeşitli gelirlerden elde edilen paralar bu tertibe alınmaktadır.

1951 yılında çeşitli gelir tahminine nazaran (804 640) lira (38) kuruş fazla gelir temin olmuştur.

Noksanlıklar :

1951 yılında yatırımlar dışında kalan giderler için hazinece yapılması kabul olunan (2 928 431) liradan 18 Ağustos 1952 tarih ve 5831 sayılı Kanunla (480 000) lirası düşülmüştür. Gelir bütçesinde noksanlık sütununda görülen miktarın yukarıda arz edilen kanunla indirilmesinden ileri gelmiştir.

Beyanı

Lira

13 528 557,56	Bilfiil tahsil olunan
11 560 096,00	Tahsili tahmin olunan
<u>1 968 461,56</u>	Tahmine nazaran fazla tahsilât

3. Bütçe giderleri :

a) 1951 malî yılı (A/1) bütçesiyle (8 255 372) liralık ödenek alınmış ve bu ödeneye mukabil 12 aylık devre içinde :

Lira

5 590 849,34	Nakden tediye olunan
439 982,55	Bütçe emanetine alınan
369 234,56	Devrei mahsubiye zarfında mahsup olunan
1 855 305,55	Bakiye olup yok edilecek sütuna konulan
<u>8 255 372,00</u>	

b) 1951 malî yılı (A/2) bütçesiyle (3 400 000) liralık ödenek alınmış ve bu ödeneye mukabil 12 aylık devre içinde :

Lira

1 549 775,39	Nakden tediye olunan
108 651,74	Bütçe emanetine alınan
986 861,77	Devrei mahsubiye zarfında mahsup olunan
754 711,10	Bakiye olup yok edilecek sütuna konulan
<u>3 400 000,00</u>	

4. Nakit kontrolü :

Lira

	3,15	Vezne mevcudu		
	3 407 897,09	Banka mevcudu		
			559 426,20	Bütçe emaneti
	3 407 900,24		319 339,25	Emanet
	878 765,45		878 765,45	
	2 529 134,79	Vezne ve banka hesabındaki sâfi miktar.		

Divanı Muhasebat Encümeni marzbatası

T. B. M. M.

Divanı Muhasebat Encümeni

Esas No. 3/98, 1/49

Karar No. 6

7 . II . 1955

Yüksek Reisliğe

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1951 bütçe yılı hesabı katîsi hakkında Başvekâletin 20 . IV . 1953 tarih 71-96/6/1259 numaralı yazısıyla teklif olunan kanun lâyihası Divanı Muhasebatın mutabakat beyannamesiyle birlikte, Divanı Muhasebat ve Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü temsilcileri huzuru ile tetkik ve müzakere olundu.

1. Tahsisat :

1951 Malî yılı Bütçe Kanunu ile verilen ve sonradan ilâveten alınan tahsisat miktarı 11 630 930 lira 71 kuruştan ibaret olup hesabı katîde 24 441 lira 29 kuruş fazlasıyla 11 655 372 liradır.

Bu fazlalık : 407 nei (geri verilecek paralar ve bilet satış komisyonu) fashna, Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nei maddesi mucibince yapılacak masraf kadar tahsisat ilâvesi icabederken dairesince fuzulen 225 000 lira tahsisat eklenmiş ve artakalan 24 441 lira 29 kuruşluk tahsisatın da imhada gösterilmiş olmasından bu farkın husule geldiği anlaşılmıştır.

Badema sarfiyat kadar tahsisat eklenmesi hususunda hassasiyet gösterilmesi temenniye şayan görülmüştür.

Divanı Muhasebatça tesbit edilmiş olan 11 630 930 lira 71 kuruş encümenimizce tahsisat olarak kabul edilmiştir.

2. Sarfiyat :

Mutabakat beyannamesiyle hesabı katîde bir birine uygun olarak 9 045 355 lira 35 kuruştur.

3. İmha edilen tahsisat :

Encümenimizce kabul edilen tahsisat ve sarfiyata göre tahsisat bakiyesi 2 585 575 lira 36

kuruştan ibaret olup hesabı katîde tahsisat kısmında bahsolunan sebepten dolayı 24 441 lira 29 kuruş fazlasıyla 2 610 016 lira 65 kuruştur.

Divanı Muhasebatça tesbit edilmiş olan 2 585 575 lira 36 kuruşun imhası icabetmiş ve ilişik cetveller ona göre düzenlenmiştir.

4. Varidat tahakkukatı :

Mutabakat beyannamesiyle hesabı katîde bir birine uyvun olarak 13 528 557 lira 56 kuruştur.

Tahsilât :

Hesabı katî ile mutabakat beyannamesinde birbirine uygun olarak 13 528 557 lira 56 kuruştan ibarettir.

5. Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1951 yılında yaptığı 13 528 557 lira 56 kuruş tahsilâta karşılık 9 045 355 lira 35 kuruşluk sarfiyat yaptığından aradaki farkı teşkil eden 4 483 202 lira 21 kuruş tahsilât fazlası olarak kalmaktadır.

Yukarda arz olunan sebeplere ve kabul edilen tahsisat, sarfiyat ve varidatın mutabakat beyannamesinde yazılı miktarlara uygun olduğu anlaşılmamasına göre değişik olarak tanzim edilmiş bulunan kanun lâyihası Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Divanı Muhasebat

Encümeni Reisi	M. M.	Kâtip
Niğde	Urfa	Yozgad
S. Ertur	M. Timur	T. Alpay
Mardin	Tokad	Bilecik
A. Bayar	A. Gürkan	Ş. Hacırcı
Yozgad	Bolu	Denizli
N. Kurban	R. Akçemsettinioğlu	M. Gülcüjü

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1951 bütçe yılı hesabı katısı hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1951 bütçe yılı yatırımlar dışında kalan giderleri bağlı (A/1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (6 400 066) lira (45) kuruş ve yatırım giderleri için bağlı (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (2 645 288) lira (90) kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen idarenin 1951 yılı umumi geliri bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği gibi (13 528 557) lira (56) kuruştur.

MADDE 3. — Bütçe gelirleriyle giderleri arasındaki fark olan (4 483 202) lira (21) kuruş gelir fazlası olarak 1952 yılına devredilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanun hükümlerini yürütmeye Maliye ve Ulaştırma vekilleri memurdur.

Başvekil	Devlet Vekili
A. Menderes	M. Alakant
Adalet Vekili	Millî Savunma Vekili
O. Ş. Çiçekdağ	S. Kurtbek
İçişleri Vekili	Dışişleri Vekili
E. Menderes	F. Köprülü
Maliye Vekili	Millî Eğitim Vekili
H. Polatkan	T. İleri
Bayındırlık Vekili	Eko. ve Ticaret Vekili
K. Zeytinoglu	E. Güreli
Sa. ve So. Y. Vekili	G. ve Tekel Vekili
Dr. E. H. Üstündağ	
Tarım Vekili	Ulaştırma Vekili
N. Ökmen	Y. Üresin
Çalışma Vekili	İşletmeler Vekili ve
S. Ağaoğlu	G. ve T. V. V.
	S. Yırcalı

DIVANI MUHASEBAT ENCÜMENİ TADİLİ

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1951 bütçe yılı hesabı katı kanun lâyihası

MADDE 1. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1951 bütçe yılı sarfiyatı ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (9 045 355) lira (35) kuruştur.

MADDE 2. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1951 bütçe yılı varidat tahsilâtı ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (13 528 557) lira (56) kuruştur.

MADDE 3. — Tahsilâtla sarfiyat arasındaki farkı teşkil eden (4 483 202) lira (21) kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

MADDE 4. — Tahsisattan 1951 bütçe yılı içinde sarf olunmayan (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen (2 585 575) lira (36) kuruş imha edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Münakalât vekilleri memurdur.

A/1 - CETVELİ

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		İmha edilen tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
201	Aylıklar	225	100	181	559 80	43	540 20
202	Ücretler	2 463	000	1 756	813 73	706	186 27
204	Yabancı uzman ve hizmetlilerle tercümanların ücreti	157	500	85	426 16	72	073 84
206	4178, 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zamlar ve yardımlar	17	300	10	378 55	6	921 45
207	3656 sayılı Kanununun 3 ncü maddesine göre yabancı dil mükâfatı	1	500			1	500
208	Personele verilecek ikramiyeler	40	000	39	025		975
209	5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler	233	704	126	392 69	107	311 31
210	Temsil ödeneği	1	800	1	800		
211	5213 sayılı Kanun gereğince ödenecek uçuş parası tazminatı ve başka giderleri	256	372	214	199 14	42	172 86
214	3424 sayılı Kanununun 5 nci maddesi gereğince uçak arızasında ölenlerin ailelerine verilecek tazminat	20	000	20	000		
221	Emekli, dul ve yetim aylığı	3	000	2	748		252
301	Merkez büro giderleri	49	000	48	365 71	634	29
302	İller büro giderleri	112	000	50	149 79	61	850 21
303	Basılı kâğıt ve defterler	19	000	10	852 85	8	147 15
304	Posta, telgraf ve telefon giderleri	81	000	56	974 10	24	025 90
305	Kira karşılığı	46	000	39	960 28	6	039 72
306	Giyecekler	130	000	116	834 39	13	165 61
307	Yolluklar	80	001	50	799 77	29	201 23
308	4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi giderleri ve yollukları	6	000	2	952 78	3	047 22
309	Hava, deniz ve yer taşıtları giderleri	3 767	500	3 224	410 66	543	089 34
403	Temsil giderleri	5	000	4	450 15	549	85
407	Geriverilecek paralar ve bilet satış komisyonu	70	558 71	70	558 71		
408	Artırma, eksiltme komisyonlarına iştirak edecek üyelerin huzur hakkı	500		291		209	
412	Ecza ve sıhhi gereçler	25	000	18	940 10	6	059 90
414	Taşıma giderleri	17	000	1	661 60	15	338 40
417	Vergi ve resimler karşılığı	15	000	9	212 64	5	787 36
418	Faiz ve acyo para taşıma giderleri	10	000	8	951 09	1	048 91
419	Mahkeme giderleri	7	000	6	538 88	461	12
451	Yayın ve propaganda giderleri	45	000	27	995 16	17	004 84
452	Staj için yabancı memleketlere gönderilecek uçak personelleri ile teknisiyenlerin yolluk ve başka giderleri	35	000	8	102 70	26	897 30
454	Sigorta	1				1	

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		İmha edilen tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
458	Yabancı memleketlerde toplanacak havacılık konferansına iştirak edeceklerin yol-lukları her çeşit giderleri	10 000		5 065	20	4 934	80
501	Geçen yıl borçları	80 000		36 475	70	43 524	30
502	Eski yıllar borçları	130 818		116 765	36	14 052	64
505	Hükme bağlı borçlar	36 780		17 217	92	19 562	08
506	Geçen ve eski yıllar karşılıksız borçları	33 496		28 196	84	5 299	16

A/2 - CETVELİ

901	Meydan bina onarması	1 045 493		799 806	43	245 686	57
902	Hava ve deniz taşıtları telsiz cihazları satınalma giderleri	2 102 507		1 741 466	38	361 040	62
903	Meydanlar için satınalınacak makine, araç, ve yedek parça	150 000		102 675	25	47 324	75
904	Pasif korunma	2 000		1 340	84	659	16
905	Döner sermaye	100 000				100 000	
Umumi yekûn		11 630 930	71	9 045 355	35	2 585 575	36

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın Nev'i	Muhammenat	Tahsilât
1		İşletme geliri		
	1	Meydanlar bilet geliri	4 170 000	5 093 004 51
	2	Meydanlar bagaj geliri	150 000	213 894 69
2		Çeşitli gelir	230 000	1 034 640 38
3		Hazineden yardım		
	1	Yatırımlar dışı	2 928 431	2 448 431
	2	Yatırımlar içi	3 400 000	3 400 000
4		Geçen yıldan devrolunan paralar	681 665	1 338 586 98
Yekûn			11 560 096	13 528 557 56